

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg

In het kader van de Flora- en faunawet.

In opdracht van:

Menting Bouw BV

Nijverheidsweg 15, 7221 CK Steenderen
Tel: 0570-451295

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenberg

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg

Colofon

© Regelink Ecologisch onderzoek, Rheden

Tekst, foto's en samenstelling	E. van Maanen
In opdracht van	Menting Bouw BV
Naam opdrachtgever	Dhr. M.H.L.T. Tankink
Rapportnummer	RA09160-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	1 februari 2010
Aantal pagina's	23
Collegiale toets	J. Regelink
Wijze van citeren	van Maanen, E., 2010. Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg In het kader van de Flora- en faunawet. Rapport RA09160-01 , Regelink Ecologisch onderzoek, Rheden.

Regelink Ecologisch onderzoek
Heuvenseweg 13
6991 JE Rheden
06-55738510
ecologischonderzoek@regelink.net
www.ecologischonderzoek.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenberg

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	7
1.1. Aanleiding.....	7
1.2. Doel.....	7
2. Flora- en faunawet.....	9
2.1. Verbodsbepalingen.....	9
2.2. Algemene maatregel van Bestuur (AmvB).....	10
2.3. Gedragscodes.....	12
3. Werkwijze en methoden.....	13
4. Omschrijving planlocatie en ingreep.....	15
5. Resultaten.....	17
5.1. Vaatplanten.....	17
5.2. Zoogdieren.....	17
Grondgebonden zoogdieren.....	17
Vleermuizen.....	17
5.3. Vogels.....	18
5.4. Amfibieën en vissen	18
5.5. Reptielen.....	19
5.6. Libellen en dagvlinders.....	19
6. Toetsing aan de Flora- en faunawet.....	21
Bijlage 1. Jaarrond beschermde vogels.....	23

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenburg

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenberg

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van twee veldbezoeken (ecologische quickscans) in het kader van de Flora- en faunawet op twee nabijgelegen planlocaties in Keijenberg, Gelderland. Het betreft specifiek de volgende locaties en voorgenomen ingrepen:

1. Een boerenbedrijf met varkenshouderij aan de Wolsinkweg 6 van initiatiefnemer dhr. Siemes – Hier staat de afbraak van twee varkensstallen en een aan- en ombouw met vijf nieuwe woonruimtes voor ogen.
2. Een (voormalig) boerenbedrijf aan de Sint Janstraat 52 van initiatiefnemer dhr. Zents – Hier staat de ombouw van een grote werkschuur met stal en een kleinere oude schuur naar drie starterswoningen en twee seniorenwoningen voor ogen.

Conform de Flora- en faunawet dient op beide locaties onderzocht te worden of er bij de ingrepen geen beschermde planten en dieren in het geding zijn.

1.2. Doel

Door middel van deze quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke, middels de Flora- en faunawet beschermde flora en fauna komen potentieel voor binnen de invloedssfeer van de ingrepen?
- Welke negatieve, positieve of neutrale effecten oefenen de ingrepen uit op beschermde flora en fauna?
- Is, gelet op mogelijk negatieve effecten, het uitvoeren van de ingreep in conflict met de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet?

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenburg

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg

2. Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de Nederlandse soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en bundelt de verouderde Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en de Wet Bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet beschermt alleen planten- en diersoorten.

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het "nee, tenzij"-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

De wet erkent de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving.

2.1. Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepaling welke relevant zijn voor de onderhavige toetsing:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijsenborg

2.2. Algemene maatregel van Bestuur (AmvB)

Op 23 februari 2005 is de AmvB art. 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke activiteiten en soorten geregeld. Tevens introduceert de AmvB de gedragscode.

De AmvB verdeelt alle beschermde soorten (met uitzondering van vogels) in drie groepen. De algemeen voorkomende beschermde soorten staan in Tabel 1, de overige beschermde soorten in Tabel 2, en de strikt beschermde soorten in Tabel 3. Voor vogelsoorten geldt een andere regeling.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Wanneer de werkzaamheden niet onder een van deze categorieën vallen en er is een (te verwachten) negatief effect op de soorten uit Tabel 1, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden. Deze aanvraag wordt door bevoegd gezag onderworpen aan een lichte toets. Toetsingscriteria daarbij zijn of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is, en of de activiteit een redelijk doel dient.

Tabel 2

De soorten zoals opgenomen in Tabel 2 zijn strenger beschermd. Hierbij geldt een vrijstelling mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Vallen de werkzaamheden niet onder de bij Tabel 1 genoemde categorieën of wordt niet gewerkt volgens een gedragscode, dan moet een ontheffing aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt, net als voor de soorten van Tabel 1 geldt, onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3

De soorten uit Tabel 3 zijn de zwaarst beschermde soorten. Ook wanneer werkzaamheden vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën, geldt niet zonder meer een vrijstelling. Enkel bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en welke negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben, zijn ontheffingsplichtig. Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets:

- Er is geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit;
- De geplande activiteit geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- Er moet sprake zijn van een in of bij de wet genoemd belang;

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijzenborg

- **Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet tevens sprake zijn van een door de Habitatrichtlijn erkend belang:**
 - dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
 - de bescherming van flora en fauna;
 - de openbare veiligheid.

Vogels

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen standaardperiode voor het broedseizoen, het gaat hier om individuele broedgevallen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest, deze eenmalig te gebruiken nesten vallen enkel onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden.

Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar door beschermd door de Flora- en faunawet (bijlage 1). Het betreft dan vogels die:

- het gehele jaar door gebruik maken van hun nestlocatie als zijnde vaste rust- en/ of verblijfplaatsen
- al dan niet koloniebroeders en erg honkvast zijn. Deze soorten keren ieder jaar naar dezelfde locaties terug. De voorwaarden voor de nestlocaties zijn erg specifiek en slechts schaars verkrijgbaar.
- Jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruik maken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te maken.

Indien een jaarrond beschermd nest is aangetroffen dient altijd een omgevingscheck uitgevoerd te worden. Een deskundige dient te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende materiaal en gelegenheden aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer dit ook niet mogelijk blijkt, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Ontheffing kan enkel verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna
- Veiligheid van het luchtverkeer
- **Volksgezondheid of openbare veiligheid**

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg

2.3. Gedragscodes

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten op Tabel 2 en Tabel 3 geven. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Bij onderhavige activiteit is de gedragscode van Bouwend Nederland¹ het meest toepasselijk.

Voor meer informatie over de toepassing van de Flora- en faunawet in relatie tot gedragscodes: zie de brochure van het ministerie van LNV: Buiten aan werk².

1 http://www.minlnv.nl/cdlpub/servlet/CDLServlet?p_file_id=36944 [datum: 01-02-2010]

2 http://www.minlnv.nl/cdlpub/servlet/CDLServlet?p_file_id=14765 [datum: 01-02-2010]

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijsburg

3. Werkwijze en methoden

Het onderzoek werd als volgt uitgevoerd:

1. **Op 22 januari 2010 werd het plangebied Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijsburg door de ecoloog E. van Maanen van Regelink Ecologie bezocht. Daarbij zijn de in het gebied aanwezige habitatkwaliteiten van te verwachten soorten opgenomen. Tevens zijn van de betrokken gebouwen alle toegankelijke ruimtes geïnspecteerd. Daarbij zijn de volgende middelen gebruikt:**
 - zaklamp (Fenix P3D)
2. **Het plangebied (oftewel invloedssfeer inclusief directe omgeving van het bouwproject en de gebouwruimten) is met kennis van de ecologie van mogelijke soorten in het achterhoofd zo grondig mogelijk geïnspecteerd op aanwezigheids(sporen) van beschermde planten en dieren. De terreineigenaren en een lokale deskundige (de heer Stoltenberg, Wolsinkweg 10, tel. 0575-461386) zijn aanvullend geïnterviewd op kennis van de ecologie van het gebied.**
3. **Met de initiatiefnemers en tevens terreineigenaren zijn de ingrepen bekeken en daarvan de invloedssfeer in kaart gebracht.**

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg

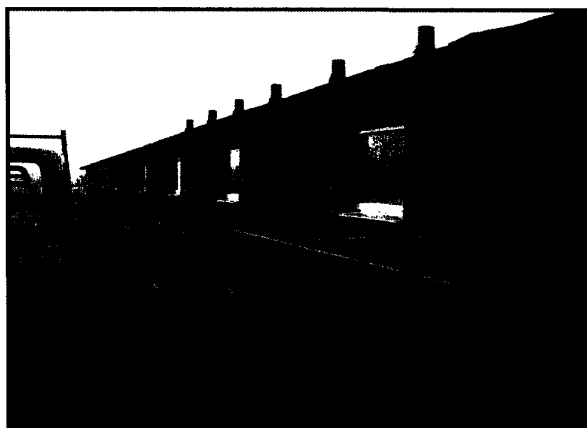
Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenberg

4. Omschrijving planlocatie en ingreep

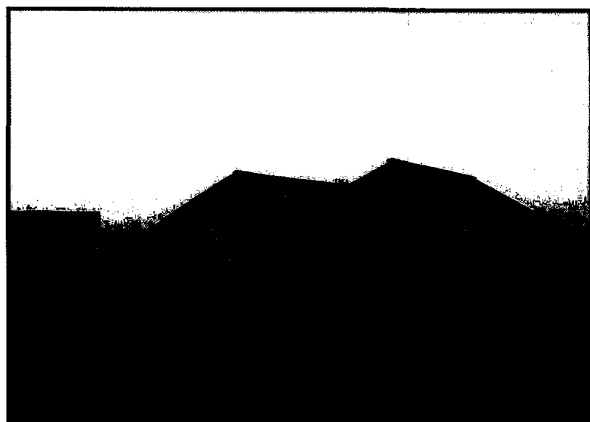
Het onderzoekgebied betreft twee locaties, respectievelijk aan de Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenberg, Gelderland. In de kaart op de titelpagina is voor beide plangebieden de begrenzing weergegeven. De ingrepen beperken zich tot gebouwniveau.

Aan de Wolsinkweg 6 worden twee varkensstallen afgebroken. Het betreft een leegstaande biggenstal uit 1978 en een nieuwere thans operationele biggenstal uit 1997. Beide stallen worden grotendeels afgebroken en omgebouwd tot in totaal vijf woningen. Aan de nieuwe stal staat een kapschuur die behouden blijft en waarvan alleen het dak van asbestplaten wordt vervangen. De omgeving van het erf bestaat uit (door ponies) kort begraaasd grasland en een monocultuur van ingezaaid grasland. Direct rondom het huis staat spaarzame erfbeplanting. De omgeving is overwegend open en kaal. Wateren, zoals sloten, ontbreken op het erf.

Aan de Sint Janstraat 52 aan de rand van het dorpje Keijenberg wordt een grote boerenschuur met werk- en opslagruimte en enkele ligboxen voor vee, en een vlakbijgelegen oude schuur met stal omgebouwd tot drie starterswoningen en twee seniorenwoningen. De directe omgeving van het erf bestaat uit een monocultuur van ingezaaid grasland.

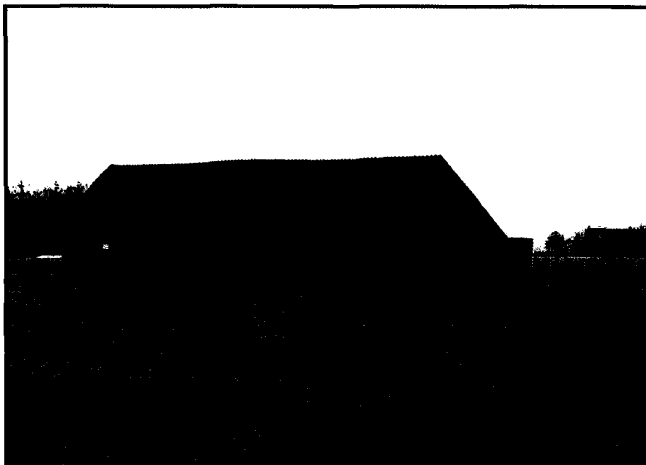

Biggenstal van 1997 aan de Wolsinkweg 6

Grote schuur voor ombouw van Sint Jansstraat 52.

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg

Kleine schuur voor ombouw van Sint Jansstraat 52. Op het erf verderop broedt een steenuil (med. de heer Stoltenberg).

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg

5. Resultaten

Op basis van waarnemingen en sporen is naar de aanwezigheid beschermde flora en fauna binnen de invloedssfeer van de ingrepen gespeurd. Daarnaast is op basis van habitatkwaliteiten een inschatting gemaakt van welke beschermde soorten nog meer binnen het invloedsgedebiet met gerede kans zouden kunnen voorkomen, indien ze niet zijn waargenomen. Aangezien de onderhavige activiteit in de categorie *ruimtelijke ordening* valt, wordt alleen op soorten uit beschermingstabellen 2 en 3 beoordeelt. Voor tabel 1 soorten geldt een algehele vrijstelling.

5.1. Vaatplanten

Beide planlocaties liggen temidden van intensief gebruikt landbouwgebied en daar liggen zeker geen standplaatsen met bijzondere en belangwekkende inheemse planten van zwaarder beschermingsniveau.

5.2. Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Er is speciaal gelet op het voorkomen van steenmarter, maar van deze gebouwbewonende en inmiddels sterk cultuurvolgende soort zijn op beide locaties geen sporen aangetroffen en waarnemingen bekend.

Vleermuizen

Beide locaties zijn niet geschikt als leefruimte voor gebouwbewonende vleermuizen, om de volgende redenen.

De biggenstallen aan de Wolsinkweg 6 zijn hygiënisch en vrijwel hermetisch (o.a. roosters) afgesloten, hebben een dicht met glaswol geïsoleerde spouw en de binnenmuren zijn met gladde beplating of folie geheel afgedekt, zodat er vrijwel geen toegang en tussenruimte aan vleermuizen (mogelijk warmteminnende soorten als laatvlieger en gewone dwergvleermuis) wordt geboden.

De schuren van de Sint Jansstraat zijn enkelsteens en bieden geen dakbeschot met ruimten voor vleermuizen om in weg te kruipen (o.a. laatvlieger en gewone dwergvleermuis). Warme wegkruipruimte ontbreekt. Op het zoldertje van de kleine tochtige schuur of stal is gecheckt voor het verblijf van grootoorvleermuizen. Er zijn echter geen sporen in de vorm van keutels en vlindervleugeltjes aangetroffen.

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg

5.3. Vogels

Er is speciaal gelet op erfvogels waaronder bijvoorbeeld boerenzwaluw, huiszwaluw en gekraagde roodstaart.

Wolsinkweg 6

Beide biggenstallen laten het binnen broeden van zwaluwen en mussen niet toe. Onder de oude kapschuur aan de nieuwe biggenstal is wel sprake van nestelen door boerenzwaluwen. Echter, deze vogels hebben volgens de eigenaar al enkele jaren niet onder het dak gebroed. De eigenaar is aanbevolen om de dakvervanging buiten de broedtijd te vervangen en gelegenheid voor nieuwe nestbouw te bieden.

Er zijn geen sporen van aanwezigheid van de steenuil en/of kerkuil aangetroffen. Wel broedt er een steenuil in een nestkast op het erf direct tegenover de onderhavige planlocatie, doorgaans bevestigd door de lokale 'uilenman' Bertus Stoltenborg woonachtig aan de Wolsinkweg 10.

De beplanting rondom het erf wordt niet aangeroerd, en is zowieso matig geschikt voor broedende erfvogels (sobere tuin met gazon).

In de directe omgeving op het grasland kan in de broedtijd sprake zijn van broedende weidevogels (vooral soorten van intensiever gebruikt grasland, waaronder vooral Kievit en scholekster). Vooral Kieviten broeden algemeen op de akkers en graslanden rondom Keijenborg.

Sint Jansstraat 52

In de grote werkschuur met stal is een braakbal van een kerkuil gevonden. Echter, het verder ontbreken van meer braakballen en 'uilensmeltse' (uitwerpselen) duidt op slechts eenmalig gebruik van het gebouw door een kerkuil, en zeker niet op een vaste roestplaats. Kerkuilen maken normaliter naast hun broedplaats gebruik van vaste roestplaatsen, vooral het mannetje buiten het broedseizoen. Dit kan hier worden uitgesloten en ook de heer Stoltenberg heeft dit bij navraag bevestigd. Ook in en bij een duiventil achter de schuur zijn geen aanwezigheidssporen van een kerkuil aangetroffen.

In de kleine schuur met stal is goed gekeken naar de aanwezigheid van steenuilen. Ook hier ontbrak ieder spoor. De lokale steenuil broedt namelijk zeker op het volgende erf aan de Wolsinkweg, op zo'n twee steenworpen afstand (zie ook bij Wolsinkweg 6).

Nesten van huiszwaluw en boerenzwaluw zijn niet aangetroffen aan beide gebouwen.

5.4. Amfibieën en vissen

Omdat bij de ingreep geen oppervlaktewater (kolk, vijver, sloot e.d.) en/of landhabitat voor amfibieën betrokken is, zijn deze soortgroepen geheel niet relevant in de onderhavige situaties.

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijsburg

5.5. Reptielen

Gezien het geheel ontbreken van geschikt habitat in het onderzoekgebied kan het voorkomen van reptielen volledig worden uitgesloten.

5.6. Libellen en dagvlinders

Gezien het ontbreken van voor beschermde en habitatkritische libellen en dagvlinders geschikte ecotopen in het onderzoekgebied, spelen deze soorten geheel geen rol.

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg

6. Toetsing aan de Flora- en faunawet

Het onderzoek heeft geen beschermde soorten uit beschermingstabellen 2 en 3 (AmvB artikel 75) van de Flora- en Faunawet aangewezen. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van op voorhand mogelijk te verwachten beschermde soorten steenmarter, vleermuizen, kerk- en steenuil, en andere erfvogels kan binnen de invloedssfeer van de ingrepen op beide planlocaties worden uitgesloten. Er zijn bij de afbraak en ombouw van objecten en de aanleg van aanverwante voorzieningen op beide planlocaties *geen* ecologisch negatieve effecten te verwachten en conflictering met de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet is naar aller waarschijnlijkheid niet aan de orde.

Uitzondering is het mogelijk binnen de invloedssfeer van bouwwerkzaamheden voorkomen van weidevogels als Kievit en scholekster. Daarom wordt uit voorzorg aanbevolen om de afbraak- en bouwwerkzaamheden buiten de broedtijd van deze soorten uit te voeren, meestal tussen 15 juli en 15 maart. Dit ook in verband met enkele broedende erfvogels.

Conclusie

Wanneer met de timing van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met broedvogels in de nabije omgeving is aanvullend ecologisch onderzoek verder niet aan de orde en zijn er geen ecologische bezwaren tegen beide projecten aan te dragen .

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijenborg

Ecologische quickscans Wolsinkweg 6 en Sint Janstraat 52 in Keijsenburg

Bijlage 1. Jaarrond beschermde vogels

Hieronder is de indicatieve lijst van het ministerie van LNV weergegeven.

Soorten waarvan de nestlocatie jaarrond beschermd is:

Boomvalk (*Falco subbuteo*), Buizerd (*Buteo buteo*), Gierzwaluw (*Apus apus*), Grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*), Havik (*Accipiter gentilis*), Huismus (*Passer domesticus*), Kerkuil (*Tyto alba*), Oehoe (*Bubo bubo*), Ooievaar (*Ciconia ciconia*), Ransuil (*Asio otus*), Roek (*Corvus frugilegus*), Slechtvalk (*Falco peregrinus*), Sperwer (*Accipiter nisus*), Steenuil (*Athene noctua*), Wespendif (*Pernis apivorus*), Zwarte wouw (*Milvus migrans*).